Moció presentada pels grups municipals de la CUP – Crida per Girona, ERC-MES, CiU i PSC a l'ajuntament de Girona per demanar que la Minurso (Missió de les Nacions Unides pel referèndum al Sàhara occidental) assumeixi competències en drets humans

Explicació i Antecedents

L'any 1975, ara fa 40 anys, el darrer govern franquista signà els anomenats Acords tripartits de Madrid amb Mauritània i el Marroc, cedint il·legalment la província del Sàhara Espanyol a aquests dos països.

Aquest fet es produïa malgrat la sentència del tribunal internacional de La Haia, que no veia cap relació històrica de domini entre els sahrauís i els seus veïns, sota la pressió de la Marxa Verda organitzada per la monarquia marroquina i malgrat les continues resolucions de les nacions Unides que reclamaven a Espanya la organització d'un referèndum d'autodeterminació sobre el futur del territori.

Els sahrauís, en defensa dels seus drets, iniciaren la resistència armada que dóna pas a una guerra de prop de 15 anys de durada, fins que, el 1988 es signaren els Acords de Pau de Houston i, poc desprès, l'Alto el foc. En aquests acords es determinà que hauria de desenvolupar-se un referèndum d'autodeterminació sota control de les Nacions Unides. Naixia la Missió de les nacions Unides per a la realització del referèndum al Sàhara Occidental (MINURSO).

Les traves del govern marroquí i la incapacitat de la comunitat internacional han fet que avui, 40 anys després de l'inicií del conflicte i 27 anys després del a fi de la guerra, encara no s'hagi portat a terme aquest referèndum.

Al llarg d'aquest temps, mentre un abona part de la població sahrauí malviu de l'ajut internacional en els que son uns dels campaments de refugiats més antics dels que existeixen al món, aquells altres sahrauís que restaren a casa seva, han vist com l'ocupant marroquí reprimia qualsevol manifestació de la seva identitat i de la seva voluntat.

Relegat a la seva pròpia terra de les millors ocupacions, envoltats de colons marroquins provinents del nord que no oculten la seva animadversió, amb unes forces d'ocupació militars i policials dedicades específicament a la persecució de qualsevol signe d'identitat, els sahrauís dels territoris ocupats iniciaren una lluita de resistència pacífica, anomenada Intifada sahrauí, que culminà amb la constitució el 2010 del Campament de la dignitat, de Gdeim Izik, reclamant el respecte dels drets humans i l'accés a les ocupacions i a les feines que es desenvolupaven en el seu territori. Aquest Campament constituït per prop de 20.000 sahrauís es considera com la primera espurna de l'anomenada Primavera Àrab.

Al llarg d'aquests anys han estat centenars els presoners sahrauís desapareguts, milers els empresonats i apallissats, els apartats dels seus estudis i dels seus treballs, els condemnats en tribunals sense cap garantia processal.

En tots els casos per expressar la seva identitat, per reclamar millores socials, per demanar la fi de l'ocupació i la celebració d'un referèndum d'autodeterminació d'acord amb la legalitat internacional.

Malgrat que la legalitat internacional i les resolucions de les Nacions Unides els donen la raó, les tropes desplegades integrants de la MINURSO, en el territori, no tenen cap competència en aquest terreny i assisteixen impassibles a aquestes violacions fragants de la legalitat internacional que es produeixen cada dia davant seu. Violacions que han estat documentades per nombroses entitats internacionals així com delegacions parlamentàries i advocats i juristes observadors. I això que les pròpies Nacions Unides afirmen que el manteniment i l'aplicació del respecte als drets humans son competències de les missions de Pau. De fet, la MINURSO és l'única missió de pau desplegada sense competències en aquesta matèria.

En aquest sentit és bo recordar el resum del viatge d'una delegació del Parlament de Catalunya, realitzada als territoris ocupats del Sàhara occidental del 13 al 16 d'abril del 2014.

En el corresponent informe[1] es marcaven les següents conclusions:

1. **Constatació de la vulneració dels drets humans** (detencions, persecucions, tortures, repressió, desaparicions…). Creiem que s'està produint un etnocidi evident amb el coneixement (i fins i tot la connivència i tolerància) de l'ONU i de la comunitat internacional.

2. **Constatació de la negació de drets bàsics individuals**: al treball, al salari digne, de moviment, d'expressió, de reunió, d'associació, a l'assistència sanitària, a l'educació, a l'habitatge. Per tant, no es compleixen els mínims drets econòmics, socials i culturals per a la seva dignitat i el lliure desenvolupament de la seva personalitat.

3. **Constatació de la negació dels drets col·lectius dels pobles**: d'afirmar-se com a nació, d'autodeterminació, al lliure exercici de la seva sobirania en el seu territori, a expressar i desenvolupar la seva pròpia cultura i patrimoni, a disposar dels recursos naturals del seu propi territori, a establir internacionalment les relacions que consideri.

4. **Constatació de la voluntat de tergiversació i ocultació de la realitat sobre els drets humans al Sàhara Occidental ocupat**. La prohibició de l'entrada de delegacions internacionals d'observació, els impediments de les delegacions que fan observança en el territori i el bloqueig informatiu són una prova d'estratègies per silenciar el conflicte.

5. **Es fa necessària una intervenció internacional** urgent, dotant la missió de l'ONU (MINURSO) de les competències en observança i garantia de no vulneració dels drets humans. Aquesta necessària i urgent intervenció internacional és imprescindible per tal de resoldre un conflicte enquistat i amb un poder molt desigual per les dues parts en conflicte.

---

[1] Informe de la visita als territoris ocupats del Sàhara Occidental per part de la delegació catalana realitzada entre el 13 i el 16 d'abril de 2014

6. **Reafirmació de la necessitat de finalitzar els treballs previs i realització d'un referèndum lliure i vinculant per decidir el futur del Sàhara**. Cal esgotar aquesta via pacífica de forma urgent.

7. **Preocupació perquè hi ha indicis que l'actual resposta no violenta del poble sahrauí a les agressions del govern marroquí es converteixi en futures respostes amb violència** per part del poble sahrauí, si es manté la repressió en el territori ocupat i la sistemàtica i impune violació de drets humans.

8. **Aposta per la proliferació de delegacions internacionals en territori ocupat per la observança** de la violació de drets humans, per la presència lliure de mitjans de comunicació i de periodistes, i que sigui la comunitat internacional qui vetlli per garantir la seva entrada i la realització de la seva missió d'observança amb total llibertat.

9. **Constatació i admiració de la capacitat de resistència pacífica del poble sahrauí** en un context de repressió tan dur com l'actual en territori ocupat i mostrem la nostra màxima solidaritat i compromís per dur a terme les accions necessàries per denunciar la seva situació i donar suport a la seva causa justa.

Properament està previst el debat a les Nacions Unides sobre la continuïtat de la MINURSO I les seves funcions. Ja al 2014, els Estats Units demanaren que aquesta missió tingués competències en l'observança I aplicació dels Drets humans en els territoris ocupats del Sàhara occidental, tot i que el veto de França ho impedí. Aquesta missió es desplegà al territori mitjançant la resolució 690 del Consell de Seguretat de les nacions unides del 29 d'abril del 1991.

És inadmissible que una Missió internacional de les Nacions Unides desplegada en el territori per cercar una solució pacifica a un conflicte pugui restar impassible davant de les violacions reiterades dels drets Humans.

Atès la il·legalitat de l'ocupació marroquina de bona part del territori del Sàhara Occidental.

Atès la presència i desplegament de la MINURSO en nom de les Nacions Unides i de la Comunitat Internacional en el territori del Sàhara Occidental i amb la missió especifica d'interposar-se entre les parts en conflicte per celebrar un referèndum i trobar una solució pacifica al mateix.

Atesa la violació sistemàtica dels drets humans, acreditada mitjançant de reiterats informes de tota mena d'institucions i entitats, com Human Rights World o la Fundació Miterrand, i tal com es recull en l'informe de la visita d'una delegació de l'Intergrup parlamentari català per la pau al Sàhara.

Atès el debat sobre el desplegament de la MINURSO i les seves competències que les Nacions Unides tenen pendent de celebrar properament.

Atès que son els membres de la Comissió Permanent els que han de decidir sobre aquest tema,

Per tot això, els grups municipals signants proposen els següents punts d'acord i aplicació.

ACORDS:

1. Instar a la Comunitat internacional, i especialment als membres permanents del Consell de la Seguretat de les nacions Unides i al govern d'Espanya a fer complir les resolucions de les Nacions Unides sobre el conflicte del Sàhara occidental. Així com garantir la realització d'un referèndum d'autodeterminació en què els i les sahrauís puguin decidir **lliurement** i amb totes les garanties el seu futur, acabant amb un conflicte de més de 40 anys de durada.
2. Mentre no es produeixi el referèndum i la resolució pacífica del conflicte, dotar la missió de l'ONU (MINURSO) de les competències en observança i garantia de no vulneració dels drets humans. Aquesta necessària i urgent intervenció internacional és imprescindible per tal de resoldre un conflicte enquistat i amb un poder molt desigual per les dues parts en conflicte.
3. Demanar que el Govern d'Espanya accepti la seva responsabilitat en la resolució d'aquest conflicte, especialment en la preservació de l'observança dels drets humans en els territoris ocupats del Sàhara occidental, dels quals és encara avui, oficialment, potencia administradora de iure.
4. Demanar als membres del Consell de Seguretat de les Nacions Unides que acordin la dotació clara de competències a la MINURSO en material de Drets Humans, d'acord amb les cartes fundacionals i declaracions de la mateixa institució i que cap membre permanent del mateix exerceixi el dret a veto en aquesta material.
5. Enviar la present moció a les Ambaixades dels membres permanents del Consell de Seguretat de les Nacions Unides a Madrid, ministeri d'Afers exteriors espanyol, Missions permanents davant del Consell de Seguretat de les Nacions Unides a Nova York, Federació ACAPS, Ceas, Grups Parlamentaris de Congrés i del Parlament de Catalunya, Delegació del FPolisario a Catalunya i a l'Estat Espanyol.

Laia Pèlach i Saget
CUP-Crida per Girona

Pere Albertí
ERC-MES

Sílvia Paneque
PSC

Carles Ribas
CiU